

บทที่ 5

การเล่าเรื่อง

แนวคิดสำคัญที่จะนำมาใช้การวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องรายการโทรทัศน์แยกประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ในส่วนของวาทกรรม (Discourse) ซึ่งจะประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบสำคัญคือ ผู้ร่วมรายการ (Participant) และเวลา (Time) ซึ่งจะอธิบายถึงการให้ความสำคัญของเนื้อหาในแต่ละช่วงของรายการ ในส่วนของผู้ร่วมรายการนั้น ผู้วิจัยจะมุ่งพิจารณาที่บทบาทและลักษณะของผู้เล่า (Narrator) เป็นสำคัญ โดยเน้นที่รูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่าและบทบาทและลักษณะของผู้ฟัง (Narratee) และส่วนที่สองที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ก็คือ การกำหนดช่วงเวลา (Schedule) ของเนื้อหาแต่ละช่วงในการพักโฆษณา สำหรับในส่วนของเนื้อเรื่อง (Story) นั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และนำเสนอในบทที่ 4 เรื่องเนื้อหาของรายการ ดังที่ได้นำเสนอไว้แล้ว

สำหรับวิธีในการวิเคราะห์ และนำเสนอผล ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์จากเนื้อหาแต่ละประเภทเนื้อหาคือ อุบัติเหตุ ชิงทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย ภัยข่มขืน และภัยทั่วไป ดังนี้คือ

- ประเภทอุบัติเหตุ ได้แก่ ตอนเฉียดตายรถคว่ำ-นัย สุขสกุล และตอนเรือชนเสาสะพาน
- ประเภทชิงทรัพย์ ได้แก่ ตอนแหกชิงทรัพย์-ตุ๊กตา ความยาว 2 ตอนจบ
- ประเภทภัยทางเพศ ได้แก่ ตอนเฉียดถูกข่มขืน-ราตรี ความยาว 2 ตอนจบ
- ประเภทภัยทำร้ายร่างกาย ได้แก่ ตอนคัตเตอร์กรีดหน้า-ยุทธนา
- ประเภทภัยทั่วไป เนื่องจากเนื้อหาประเภทนี้ประกอบด้วยเนื้อหาหลายประเภท ผู้วิจัยได้เลือกตัวแทนของเนื้อหาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์อย่างละตอนคือ ประเภทอุบัติเหตุสุดตัวทำร้าย ได้แก่ ตอนหมึกกัด-สนม ประเภทฆ่าตัวตาย ได้แก่ ตอน กินยาฆ่าตัวตาย อรุโณทัย ประเภทสุขภาพโรคภัย ได้แก่ ตอน เฉียดตายเพราะความสวย-ศิริินภา และประเภทอื่นๆ ได้แก่ ตอนเฉียดบ้า-ฉนิรินทร์

1. ผู้ร่วมรายการ (Participant)

ในการวิเคราะห์การเล่าเรื่องในส่วนของผู้ร่วมรายการนี้ จะถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

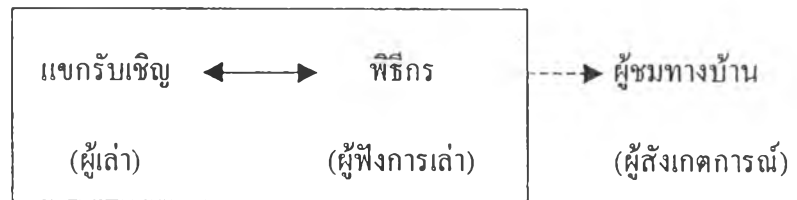
- 1.1 รูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมรายการ คือผู้เล่า (Narrator) และผู้ฟังการเล่า (Narratee)
- 1.2 บทบาทและลักษณะของผู้เล่าเรื่อง
- 1.3 บทบาทและลักษณะของผู้ฟังการเล่า

รูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมรายการ

พบว่าในส่วนขององค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 2 ส่วนคือ ผู้เล่า และผู้ฟังการเล่านั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ

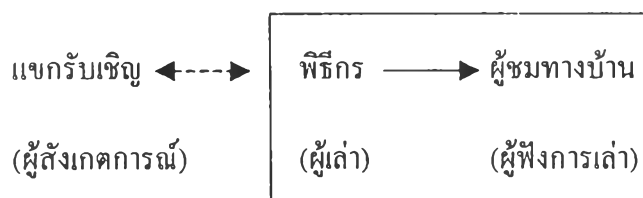
1. แขกรับเชิญในรายการเป็นผู้เล่า และพิธีกรเป็นผู้ฟังการเล่า

ในรูปแบบความสัมพันธ์เช่นนี้พบว่า ผู้ชมทางบ้านจะถูกกำหนดให้กลายเป็นบุคคลภายนอกวงสนทนาทันที หรือเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์จากภายนอก โดยเรื่องราวที่ถูกเล่าในช่วงนี้จะเป็นเรื่องราวของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับแขกรับเชิญตั้งแต่ต้นจนจบ ตลอดจนการพูดคุยซักถามถึงประวัติความเป็นมาของแขกรับเชิญ อย่างไรก็ตาม ทั้งพิธีกรและแขกรับเชิญต่างรู้ว่าจริงๆ แล้วการสนทนาของทั้งคู่จะมีคนทางบ้านดู คล้ายกับร่วมรับรู้การสนทนาเพียงแต่ไม่ได้มีโอกาสมาร่วมมีปฏิสัมพันธ์

2. พิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้เล่า และผู้ชมทางบ้านเป็นผู้ฟังการเล่า

ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบนี้ พบว่าแขกรับเชิญซึ่งเคยทำหน้าที่เป็นผู้เล่ากลับถูกกำหนดให้กลายเป็นบุคคลนอกวงสนทนาทันที โดยพิธีกรจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้ฟังการเล่ามาเป็นผู้เล่าแทน และหันมาพูดคุยกับผู้ชมทางบ้าน ซึ่งรูปแบบความสัมพันธ์แบบนี้ที่พิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้เล่านี้เองนับเป็นจุดที่น่าสนใจว่า เมื่อใดที่พิธีกรจะเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้เล่า อย่างไรก็ตามถึงแม้แขกรับเชิญจะกลายเป็นคนนอกวงสนทนา แต่ก็เหมือนมีส่วนร่วมในวงสนทนาในบางครั้งในลักษณะของการพยักหน้าหรือให้การยืนยันในสิ่งที่พิธีกรพูดกับคนดูทางบ้าน ซึ่งลักษณะเช่นนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเล่าเรื่องของพิธีกรในแง่การสร้างความน่าเชื่อถือของพิธีกร เพราะคนดูจะเห็นว่า แขกรับเชิญก็นั่งอยู่ด้วยและยังสนับสนุนในสิ่งที่พิธีกรพูด

พบว่าช่วงของเนื้อหาที่พิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้เล่า มีดังนี้คือ

ช่วงเปิดรายการหรือบทนำ

ในช่วงเปิดรายการหรือบทนำนี้พบว่ามีรูปแบบการเปิดรายการใน 2 รูปแบบคือ

1. Identification

การบอกถึงรูปแบบของรายการว่าเป็นรายการแบบไหน มุ่งนำเสนอเนื้อหาอะไร นับเป็นสิ่งที่ถูกนำเสนอทุกครั้งในการเปิดรายการของเชียด

“สวัสดีครับท่านผู้ชม พบกันอีกครั้งแล้วกับรายการเชียด รายการที่นำเอาประสบการณ์เชียดในรูปแบบต่างๆ มาพูดคุยกันเพื่อให้ข้อคิด และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับชีวิตท่านผู้ชม”

(ตอนเรือชนเสาสะพาน)

“สวัสดีครับท่านผู้ชม พบกันอีกครั้งแล้วกับรายการเชียด รายการที่นำเอาประสบการณ์เชียดในรูปแบบต่างๆ มาพูดคุยกัน เพื่อข้อคิดและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้แก่ท่านผู้ชม เพราะไม่แน่ว่าเรื่องราวเช่นนี้อาจจะเกิดขึ้นกับท่าน หรือคนที่ท่านรักบ้างก็ได้ หากเกิดขึ้นจริง ท่านจะได้จัดการมันได้อย่างง่ายดาย เพราะรู้แล้ว”

(ตอนคัดเตอร์กรี๊ดหน้า-ยุทธนา)

ซึ่งจากคำพูดดังกล่าวบอกถึงเนื้อหาที่นำเสนอในรายการว่า ประกอบไปด้วย เรื่องราวประสบการณ์ “เชียด” ของแขกรับเชิญ ข้อคิดที่ได้จากเหตุการณ์ ภูมิคุ้มกันหรือการนำเสนอวิธีการป้องกันไม่ให้เหตุการณ์เกิดขึ้น และการนำเสนอวิธีการจัดการกับเหตุการณ์

2. Attention

การสร้างความน่าสนใจหรือดึงดูดความสนใจของผู้ชมในรายการเชียด พบในหลากหลายรูปแบบคือ

ดึงดูดความสนใจด้วยเรื่องใกล้ตัว

เป็นการดึงดูดความสนใจด้วยการบอกว่าเรื่องที่เกิดขึ้นอาจเกิดกับใครก็ได้ และเกิดขึ้นเมื่อไรก็ได้ เพื่อสร้างความรู้สึกให้แก่คนดูว่า เหตุการณ์ดังกล่าวใกล้ตัวคนดูทุกคนรวมทั้งคนที่ดูรายการอยู่

“เป็นเรื่องราวที่อาจจะเกิดขึ้นกับใครก็ได้ ไม่จำกัดอายุหรือเพศ วัย มันอาจเข้ามาเมื่อไรก็ได้”

(ตอน เชียดตาขรตคว่า-นัย สุขสกุล)

“และเรื่องเช่นนี้มันอาจจะเกิดขึ้นกับชีวิตท่าน หรือคนที่ท่านรักบ้างก็ได้ ถ้าท่านเพียงแต่ดูแลเขาไม่ดี”

(ตอนกินขาม่าตัวตาย-อรุโณทัย)

ดึงความสนใจด้วยการระบุถึงกลุ่มเป้าหมาย

การดึงความสนใจด้วยรูปแบบนี้ยังคงเน้นว่า เหตุการณ์ที่จะนำเสนอเป็นเรื่องใกล้ตัวแต่ระบุชัดไปว่าเกี่ยวข้องกับใคร เพื่อบอกให้รู้ว่าใครควรจะดูรายการในตอนนั้นๆ

“อย่างเช่นเรื่องราวของเราในวันนี้ เป็นเรื่องราวที่ท่านยังเป็นวัยรุ่นหรือท่านที่เป็นพ่อแม่พี่น้องของคนในครอบครัวที่ยังเป็นวัยรุ่น หรือท่านที่เป็นพ่อแม่พี่น้องของคนในครอบครัวที่ยังเป็นวัยรุ่นอยู่ต้องดู เพราะมันอาจเกิดขึ้นกับเขาได้ทุกเมื่อ” (ตอนคัดเตอร์กรีตหน้า-ยุทธนา)

“เรื่องราวที่เราจะพูดกันในวันนี้ จะเป็นเรื่องราวที่ผู้หญิงกลัวมากที่สุดเรื่องหนึ่งในชีวิตของเธอ” (ตอนเฉียดถูกข่มขืน-ราตรี)

“เพราะมันเป็นเรื่องง่ายๆ สบายๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับใครก็ได้ที่รักความสุข” (ตอนเฉียดตายเพราะความสุข-ศิริินภา)

“โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเดินทาง ถ้าเราไม่ใช่ผู้ขับขีวดยานเอง เราเป็นผู้โดยสาร ชีวิตของเราก็ขึ้นอยู่กับผู้ขับขี่” (ตอนเรือชนเสาสะพาน)

ดึงความสนใจด้วยความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์

เป็นการใช้ลักษณะธรรมชาติของมนุษย์ในการสนใจอยากรู้อยากเห็นในสิ่งที่เป็นที่สนใจของคนทั่วไป หรือเรื่องราวแปลกๆ

“เรื่องราวที่เราจะพูดกันในวันนี้ เป็นข่าวเกรียวกราวพอสมควรในหน้าหนังสือพิมพ์” (ตอนแท็กซี่ชิงทรัพย์-ตุ๊กตา)

“เป็นเรื่องที่น้อยนักที่พวกเราจะได้ยินได้ฟังจากปากของใครซักคน” (ตอนหมีกัด-สนม)

3. ช่วงเนื้อหารายการ

ช่วงเนื้อหารายการหมายถึง ช่วงหลังการเปิดรายการไปจนถึงก่อนปิดรายการซึ่งในช่วงเนื้อหา นี้ จะเป็นจุดเริ่มต้นของการเล่าเรื่องของแขกรับเชิญ ที่ทำหน้าที่เป็นผู้เล่า และพิธีกรเป็นผู้ฟังการเล่า อย่างไรก็ตามพบว่า ในบางช่วงของเนื้อหาพิธีกรจะเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้เล่า โดยมีผู้ชมทางบ้านเป็นผู้

ฟังการเล่าในช่วงเนื้อหา 2 ช่วงคือ ช่วงก่อนและหลังพักโฆษณา และระหว่างการสนทนา สำหรับช่วงก่อนพักและหลังพักโฆษณาพบว่าเนื้อหาในช่วงดังกล่าวทำหน้าที่ 4 ประการคือ

สร้างความน่าติดตาม

โดยพิธีกรจะพูดทิ้งท้ายก่อนไปโฆษณา เพื่อสร้างความรู้สึกรอยงาดูตามคู่ต่อว่าหลังโฆษณาแล้วจะมีอะไรเกิดขึ้นที่น่าสนใจ

“เดี๋ยวเราจะกลับมาตรงนี้นะครับ ว่ามันจะมีอะไรเกิดขึ้น แล้วเรื่องนี้มันมีผลอะไรบ้าง ก่อนจะจากกันตรงนี้ ขอฝากไว้คำเดียวนะครับ ชันไม่ได้ตั้งใจให้แกละ สักครู่ครับ” (ตอนกินขาม่า ตัวตาย-อรุโณทัย)

“ลื้อซีฟ้า หงายห้องอยู่ในน้ำ เดี่ยวเรื่องราจะเป็นอย่างไร เดี่ยวเราพักกันสักครู่เดี๋ยว มาฟังกันต่ออีกครับ มันไม่จบแค่ตรงนี้ มันมีต่ออีกระหว่างความเป็นกับความตายของนัย สุขสกุล” (ตอน เฝียดตายรถคว่ำ-นัย สุขสกุล)

“ถ้าอย่างนั้น เดี่ยวเรามาคุยกันนะครับ ว่าเมื่อเขาไปถึงบ้านจริงๆ แล้ว เขาทำอย่างไรกับมันต่อไป อะไรเกิดขึ้นกับชีวิตเขาอีก และเขาหลุดออกมาได้อย่างไร อีกสักครู่เดี๋ยวครับ” (ตอนเฝียดบ้านชินินทร์)

“กูจะเอาอีนี่ๆ ยังไง อีกสักครู่หนึ่งครับ พบกับเธอ สักครู่เดี๋ยวครับ” (ตอนเฝียดถูกข่มขืน-ราตรี)

“มันก็หยุด มันไม่วิ่งเข้ามาหาอีก แต่อีกเดี๋ยวมันจะวิ่งเข้ามา แต่มันจะวิ่งเข้ามาลักษณะไหนอะไรนั่น และมันเกิดอะไรขึ้น และทำไมเขาต้องสวมแว่นมานั่งคุยกับเรา อีกสักครู่ท่านจะได้เห็นหมดในเฝียด” (ตอนหมีกัด-สนม)

“พอมันหันมามองเขา อะไรจะเกิดขึ้นต่อไป อีกสักครู่เดี๋ยว เราพักกันตรงนี้สักนิดเดี๋ยว จะได้ว่ารู้ว่า อะไรจะเกิดขึ้นต่อไป เสียงที่เขาเรียกคือ เสียงพี่ เสียงที่ได้ยินตามต่อมา คือเสียงที่ยังก้องอยู่ในสมองของเรอนเดี๋ยวนี้ เสียงนั่นคือ เสียงปืน สักครู่เดี๋ยวครับ” (ตอนแท็กซี่ชิงทรัพย์-ตุ๊กตา)

สร้างความต่อเนื่องของเนื้อหา

ส่วนใหญ่จะเป็นช่วงหลังพักโฆษณา ซึ่งพิธีกรจะทำความถึงเรื่องเดิมก่อนเพื่อให้ผู้ชมสามารถติดตามต่อได้ นอกจากนี้ ยังเป็นการเริ่มต้นหรือบอกถึงจุดที่จะให้แขกรับเชิญเล่าเรื่องต่อตามที่ทางรายการต้องการ

“กลับเข้าสู่รายการของเราอีกครั้ง เราได้คุยกันถึงตอนที่ รถกำลังพลิกคว่ำ แล้วก็ตกลงไปอยู่ในน้ำ” (ตอนเฉียดตายรถคว่ำ-นัย สุขสกุล)

“กลับเข้าสู่รายการของเราอีกครั้ง เมื่อสักครู่เราได้คุยกับคุณชนินทร์แล้วถึงเรื่องที่ว่า เขาเป็นผู้วิเศษแล้ว เขาเป็นทุกอย่าง ทั้งทุกอย่าง เรียกได้ว่ารู้อะไรได้หมดแล้ว จนถึงขนาดทั้งเล่นไฟ สามารถสัมผัสไฟได้ทั้ง 52 ใบ แล้วรู้ว่ามันคืออะไร” (ตอนเฉียดบ้า-ชนินทร์)

“กลับเข้าสู่รายการของเราอีกครั้ง ท่านผู้ชมและเรื่องราวของเฉียดในวันนี้คือ เรื่องราวของเฉียดตายเพราะความสวยเป็นเรื่องราวจริงๆ ของคุณศิริภา สว่างล้ำ ครั้งนั้นตอนที่คุยด้วยกันอยู่คือตอนที่อยู่พะเยาใช่ไหมครับ” (ตอนเฉียดตายเพราะความสวย-ศิริภา)

“วินาทีสำคัญมาถึงแล้วนะครับท่านผู้ชม ไอ้ตอนที่หูกอะไรไปก็หูกไปเถอะ แต่พอมันจะทำจริงๆ เมื่อรถจอดสนิทนิ่งๆแล้ว เพื่อนมันบอกว่า อย่าทำอะไร มันบอกว่าไม่เป็นไรหรอก ขอนาทีเดียวตรงนั้น” (ตอนเฉียดถูกข่มขืน-ราตรี)

“ท่านผู้ชมครับ เราคุยกันถึงตอนที่แท็กซี่เรียกว่าพี่ เธอหันหลังอยู่ ผมขอสรุปความเดิมสักนิดหนึ่งนะครับ รถติดมาก ออกจากบ้านบนถนนวิภาวดีจะมาถึงที่ 6 โมง ก็ 2 ชั่วโมงที่อยู่ในรถมา ตะลอนมาตลอด หลากๆ อย่างเหตุการณ์ก็ได้เกิดขึ้นมา แท็กซี่คันนี้พยายามวนเวียนหาเส้นทางต่างๆ มากมาย” (ตอนแท็กซี่ชิงทรัพย์-ตุ๊กตา)

ให้ข้อคิดข้อเตือนใจ ข้อมูลความรู้

พิธีกรจะแฝงข้อคิด ข้อเตือนใจหรือข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวกับเนื้อหา ที่ต้องการสื่อถึงผู้ชมรายการ และในบางครั้งพิธีกรได้แสดงความคิดเห็นในเชิงวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความเป็นเหตุและผลของเหตุการณ์ว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น

“ทุกๆครั้งที่ดวงอาทิตย์ตก มันก็จะขึ้นมาใหม่ในวันรุ่งขึ้น ทุกๆครั้งที่มันตกในตอนเย็นนี้ รุ่งนี้มันก็จะขึ้น ชีวิตก็เป็นเช่นนั้นเหมือนกัน ไม่มีต่ำสุด ไม่มีสูงสุด มันก็มีขึ้นมีลงเป็นธรรมดา ใครก็ตามที่รู้จักศิลปะการดำรงชีวิตตรงนี้ คนๆนั้นก็จะมีสุข เพราะเมื่อใดที่ชีวิตเขาแย่ ก็เหมือนดวงอาทิตย์ตก และเมื่อมันดี ก็เหมือนดวงอาทิตย์ขึ้น”

“ท่านผู้ชมครับ ไม่ว่าจะหนังสือ หรือวารสารวงการแพทย์ ฉบับไหนก็ตาม ก็เขียนเหมือนกันหมดเลย ว่า วิธีการลดความอ้วนที่ดีที่สุดก็คือ การออกกำลังกาย และการควบคุมการกินอาหารอย่างถูกต้อง แต่ ถ้าบางทีเราไม่มีเวลาที่จะทำอย่างนั้น หันไปหันมาไม่เจออะไร ก็ไปเจอยาลดความอ้วนเข้า เราก็ใช้ยาลดความอ้วนแทน ทีนี้การใช้ไม่ว่าจะเป็นยาประเภทไหนก็ตาม มันมีทั้ง

ประโยชน์และโทษ ต้องใช้อย่างถูกต้อง ต้องใช้ในการควบคุมของแพทย์ จึงจะไม่เป็นอันตรายกับเรา เพราะมีฉะนั้นแล้วมันอาจเป็นอันตรายกับเราได้” (ตอนเฉียดตายเพราะความสวย-สิรินกา)

“กลับเข้าสู่รายการของเราอีกครั้งนะครับ นี่คือช่วงสุดท้ายของเฉียด วินาทีแห่งการตัดสินใจนั้น เป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะฉะนั้นอย่าตัดสินใจอะไรเป็นวินาที เพราะถ้าวินาทีนั้นคุณปัญญาขึ้น ปืนให้คุณสนม คุณสนมฆ่าตัวตายไปแล้ว หรือมีมีดมีอะไรอยู่ตรงนั้น ตายไปแล้ว เพราะวินาทีแห่งการตัดสินใจเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะทำอะไรต่อไป อย่าตัดสินใจเป็นวินาที ให้ตัดสินใจเป็นชั่วโมง จริงไหมครับคุณสนม” (ตอนหมักัด-สนม)

“ที่ผมถามรายละเอียดต่างๆ ช่วงไหนเป็นอย่างไร มีอะไรให้สังเกต ก็เพราะเพื่อเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้ชมด้วยว่า บางครั้งอะไรก็ตามที่มันผิดสังเกตุขึ้นมาในความรู้สึกของเราก็ต้องเอาตรงนั้นมาเป็นประโยชน์ อย่าปล่อยวาง ปล่อยเฉียดกับสิ่งเหล่านั้น เหมือนกับที่มันเกิดขึ้นกับเธอ” (ตอนแท้กซ์ชิงทรัพย์-ตุ๊กตา)

“จากที่ได้ฟังคุณชนินทร์เล่า เรื่องราวที่เขาหาย ว่าอยู่ๆ วันหนึ่งเขาก็คิดได้ หรือเริ่มคิดได้ก็แล้ว แต่ ผมคิดว่ามันเป็นอาการขี้คิดขี้ทำของเรา แล้ววันหนึ่งเราก็มาค้นพบว่า หยุคคิดมันเสียดีกว่า แล้วก็หายในที่สุด ก็น่าจะเป็นลักษณะอะไรๆ คล้ายๆ กับแบบนั้นใช่ไหมครับ” (ตอนเฉียด บ้า-ชนินทร์)

“ท่านผู้ชมฟังเรื่องนี้ คุณเรื่องนี้คงพอมองเห็นอยู่อย่างหนึ่งว่า เซฟตี้เบลท์ ได้ช่วยชีวิตเขาไว้ในตอนแรก คำว่าช่วยในตอนแรกก็คือ ตอนที่กล่าวอย่างลืมนะครับว่า จากริมถนนคว่ำลงไปน้ำตื้น 10 เมตร และกระเด็นไปไม่ใช่ไกลๆ กระเด็นไปไกล ถ้าระหว่างนั้นถ้าไม่ใส่เซฟตี้เบลท์ ผมคาดว่าถ้าไม่คอกหักก็อาจจะสลับ และถ้าสลับแล้วน้ำเข้ามาในรถ เขาตายแน่ แต่ที่นี้พอคาดเซฟตี้เบลท์ก็กลับมาพันเขาอีก เซฟตี้เบลท์ที่เมื่อสักครู่ช่วยชีวิตเขา ก็กลับมาฆ่าเขา แต่จริงๆ แล้วคาดไว้ข้อมติกว่า เพราะถ้าไม่คาดไว้ ตายล้านเปอร์เซ็นต์แน่” (ตอนเฉียดตายรถคว่ำ-นัย สุขสกุล)

สำหรับในช่วงระหว่างการสนทนาโดยปกติบทบาทผู้เล่าจะเป็นของแขกรับเชิญ โดยมีพิธีกรเป็นผู้ฟังการเล่า และคนดูทางบ้านเป็นเสมือนผู้สังเกตการณ์อยู่นอกวงสนทนา ตลอดระยะเวลาสนทนาพิธีกรจะทำเหมือนว่ามีเพียงพิธีกรกับแขกรับเชิญคุยกันอยู่สองคน แต่ระหว่างเนื้อหาบางครั้งพิธีกรจะหันมาพูดกับคนดูทางบ้าน โดยหยุดการเล่าของแขกรับเชิญไว้ชั่วคราว ซึ่งพบว่าโอกาสที่พิธีกรจะเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้เล่าและผู้ชมทางบ้านเป็นผู้ฟัง มีดังนี้คือ

เมื่อต้องการให้ข้อมูลเพิ่มเติมหรือสรุปการลำดับเรื่องของผู้เล่าให้ชัดเจนมากขึ้น

ซึ่งอาจเป็นช่วงของเนื้อหาที่มีส่วนสำคัญต่อความเข้าใจและการเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น พิธีกรก็จะค้นจังหวะการเล่าของแบกรับเชียว โดยการหันมาพูดสรุปหรือทวนให้คนดูที่บ้านได้เข้าใจ ดังเช่นในตอน “เชือดตายรถคว่ำ-นัย สุขสกุล” ซึ่งคุณนัย ได้อธิบายถึงสภาพถนนก่อนเกิดเหตุ และสิ่งที่เกิดขึ้นบนถนนขณะนั้น ทางพิธีกรก็ได้หันมาพูดกับคนดูโดยอธิบายให้ฟังอีกครั้งพร้อมกับภาพประกอบ เพื่อให้เห็นภาพชัดขึ้นว่าสภาพถนนเป็นอย่างไร และทำไมคุณนัยจึงตกลงไปข้างทางอันนำไปสู่เหตุการณ์เชือดตาย

“ผมขออธิบายให้ผู้ชมฟังตรงนี้ก่อนที่จะไปชมภาพประกอบ”

หรือบางครั้งพิธีกรต้องการอธิบายเพิ่มเติมในสิ่งที่ผู้เล่ามิได้พูดถึง พิธีกรก็จะบอกให้คนดูที่บ้านได้ทราบ ซึ่งจะนำไปสู่การซักถามแบกรับเชียวต่อไป

“ระหว่างป่วย หมอจะต้องให้ขาดตลอด เมื่อรู้ว่าไม่หาย เธอก็เลยเก็บยารวมๆ กันไว้ และกะกินทีเดียวเพื่อฆ่าตัวตาย ทำไมครับ (หันไปถามแบกรับเชียว) (ตอนแท็กชี้ซึ่งทรัพย์สิน-ตุ๊กตา)

หรือในตอนเชือดลูกข่มขืน-ราตรี ซึ่งคุณราตรีได้เล่าถึงเหตุการณ์ช่วงคืนเดือนที่เธอกำลังจะถูกคนร้ายข่มขืน โดยคนร้ายบังคับให้เธอลอดเสื้อผ้า แต่กางเกงที่คุณราตรีใส่ในวันนั้น ถอดยาก ซึ่งช่วงนี้เองเป็นการยืดเวลาให้คุณราตรีและในที่สุดคนร้าย ก็เปลี่ยนใจไม่ข่มขืนเธอ พิธีกรได้ขัดจังหวะการเล่าของเธอ โดยอธิบายให้คนดูเห็นชัดว่า กางเกงที่ว่าเป็นอย่างไร โดยพิธีกรได้เตรียมกางเกงของคุณราตรีที่สวมใส่ในวันเกิดเหตุมาให้ดูเป็นตัวอย่าง

“ขออนุญาตนะครับ (พูดกับคุณราตรี ขณะที่เธอเล่าเรื่องอยู่) กางเกงปลายขาเล็ก แบบที่กำลังนิยมกัน ตรงนี้ลักษณะจะเป็นกระดุมที่ถอดยาก ปลายขาเล็ก (พร้อมกับแสดงตัวอย่างกางเกงให้ดู)”

อย่างไรก็ตาม จะเห็นว่า การพูดกับคนดูในลักษณะนี้ ล้วนเป็นสิ่งที่พิธีกรเตรียมไว้ก่อนแล้ว หรือที่เรียกว่าเป็นไปตามสคริปต์ ดังจะเห็นว่าภาพประกอบในตอนเชือดตายรถคว่ำฯ หรือกางเกงของคุณราตรี ทางรายการก็ได้เตรียมไว้ก่อนแล้วว่าจะแสดงให้คนดูที่บ้านได้เห็น หรือในตอนแท็กชี้ซึ่งทรัพย์สินฯ พิธีกรก็เตรียมข้อมูลไว้ก่อนแล้วในเรื่องของการซักถามเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายของคุณตุ๊กตา ซึ่งคุณตุ๊กตามิได้พูดถึง ทางพิธีกรจึงต้องถามนำ

เมื่อพิธีกรต้องการสอดแทรกข้อคิด ข้อเตือนใจ

ลักษณะการเปลี่ยนมาเป็นผู้เล่าของพิธีกรเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นเมื่อการพูดคุยถึงจังหวะที่พิธีกรสามารถเชื่อมโยงมาสู่ข้อคิดที่ต้องการนำเสนอให้แก่คนดู พิธีกรก็จะค้นจังหวะการสนทนาและหันมาพูดกับคนดูที่บ้านทันที

“ที่ผมถามเรื่องอายุไม่ใช่อะไร หลากๆ คนตอนนี้ที่นั่งดูทีวีอยู่ มักจะคิดว่า เด็กๆ ไม่รู้อะไร และก็ไม่ได้คิดอะไร ไม่ได้ใส่ใจอะไร จริงๆ เด็กๆขนาดนั้น คิดแล้ว” (ตอนกินขาม่าตัวตาย-อรุโณทัย)

“ผมชอบคำนี้มาก (พูดกับแขกรับเชิญ) ขอฝากกับท่านผู้ชมนะครับ ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม มนุษย์เราให้ตั้งใจไว้จะดีแล้ว ผลมันเกิดมาเอง ถ้ามันไม่ได้เป็นอย่างที่คาด อย่างที่ตั้งใจไว้ ขอให้เข้าใจว่า มันต้องมีบ้าง” (ตอนเสียดบัว-ชนินทร์)

“เพราะฉะนั้น นั่นคือสิ่งที่อยากจะบอกท่านผู้ชมว่า ขาทุกอย่างมันต้องมีทั้งคุณและโทษในตัวเอง ถ้าท่านอยากลดความอ้วน ท่านก็ควรจะทำออกกำลังกาย ควรจะควบคุมอาหาร แต่ถ้าไม่ทันจริงๆ อย่างที่คุณค่อยๆ ไม่ทัน และต้องอาศัยลดความอ้วน ก็ควรอยู่ในความดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด” (ตอนเสียดตายเพราะความสวย-ศิริณา)

“เหมือนที่ผมได้บอกไว้แต่ตอนต้นนะครับท่านผู้ชม เรื่องนี้คนที่ป็นวัยรุ่นน่าจะดู หรือผู้ชมที่มีพี่น้องมีหลานเป็นวัยรุ่นน่าจะดู ถ้าเราคิดว่าเราไม่ผิด เราไม่ได้ไปทำอะไรใครจะไม่มีใครมาทำอะไรเรา มันไม่ถูกเสมอไป นี้อยู่เฉยๆ อย่างคุณยุทธนา ยังโดน โดนเพราะตีผิดตัว แต่เราก็ผิดเหมือนกันครับ เราผิดตรงที่เราอยู่ผิดที่ผิดเวลา ผิดคำสั่งสอน เขาเรื่องนี้เป็นอุทาหรณ์ให้เขาฟัง พูดให้เขาฟัง อย่าให้เรื่องนี้มันเกิดขึ้นกับเราเลย เพราะมันเกิดขึ้นแล้วอะไรหลายๆอย่างมันก็จะเสียไป อย่าทำเลยนะครับ อย่าให้มันเสียดเข้ามาหาเราเลย” (ตอนคัดเตอร์กรีดหน้า-ยุทธนา)

ช่วงปิดรายการหรือบทสรุป

ช่วงปิดรายการหรือบทสรุป ช่วงสุดท้ายก่อนจบรายการของพิธีกร นับเป็นอีกช่วงหนึ่งที่พิธีกรรับหน้าที่เป็นผู้เล่าอย่างชัดเจน สำหรับลักษณะการนำเสนอเนื้อหาในช่วงปิดท้ายรายการนี้ พบว่า มีลักษณะในเชิงการสั่งสอน ให้ข้อคิด เตือนใจ โดยในบางครั้งก็จะมีลีลาในการพูดเชิงติดตลก

“อย่าประมาท จะทำอะไรก็ตามอย่างที่คุณตุ๊กตาได้เตือนไว้แล้ว จะไปไหน จะทำอะไรก็ต้องระวังตัวซักหน่อย อย่าประมาทอย่าเอาตัวเองเข้าไปเสี่ยงภัย และถ้าไม่แน่ใจ รีบเอาตัวเราออกจากตรงนั้นทันที อย่าใจดี เวลาของเราหมดแล้ว แต่ก่อนจะจากกันไป ก็คงต้องบอกท่านผู้

ชมว่า จะทำอะไรก็ตาม อย่าประมาทเด็ดขาด อย่าไว้ใจใครเด็ดขาด แต่ไม่ใช่หมายความว่า จะต้องกลัวเสียทุกเรื่อง ทั้งหมดอยู่บนพื้นฐานอย่างเดียว อย่าประมาทอย่างเดียว” (ตอนแท็กซึ่งจึง ทรัพย์-ศุกดา)

“อย่าลืมนะครับ ความรักเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญที่สุด มนุษย์จะอยู่ได้อย่างมีความสุขก็เพราะ รักและเข้าใจก่อนนอนคืนนี้ ทำจิตใจให้สบาย และอย่าลืมบอกคนที่ท่านรัก เอาแต่เท่าที่ท่านรู้ว่าเขารู้ว่าท่านรักเขาแค่นั้น” (ตอนกินยาฆ่าตัวตาย-อรุโณทัย)

“จงทำงานด้วยความสุข จงตั้งใจ จะทำให้จิตใจของท่านเบิกบาน จงอย่าคาดหวังในสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากผลการกระทำของท่าน...” (ตอนเขียนบ้าน-ชนินทร์)

“ก่อนจากกันไปคืนนี้ ขอให้นอนหลับฝันดี มีลูกมีหลานขอให้คุยกันด้วยความเข้าใจ สอนกันด้วยเหตุและผล อย่าสอนกันด้วยอารมณ์ มันสำคัญที่สุด ถ้าเขาฟังวันนี้ไม่เข้าใจ วันหน้ายังมีอีก ยังมีเวลาให้เขา ‘เข้าใจอีก’” (ตอนคัดเตอร์กรีคหน้า-ยุทธนา)

“วันนี้เวลาของเราหมดลงแล้ว ถ้ามีศุกดาหมีอยู่ข้างๆ ตัว เอามากอดไว้ครับ น่ารักครับ” (ตอนหมีกัด-สนม)

“ก่อนจากกันไปคืนนี้ หลับฝันดี แต่ถ้าฝันเห็นน้ำไม่เป็นไร เพราะโบราณว่า ถ้าฝันเห็นน้ำจะโชคดี” (ตอนเรือชนเสาสะพาน)

“และขอให้คืนนี้นอนหลับฝันดี แต่อย่านอนฝันถึงอาหารนะครับ เคี้ยวตื่นมาอ้วนอีก แขนงข ไม่เขียนด อ้วนจริงๆ” (ตอนเขียนคตตายเพราะความสวย-ศิริินภา)

บทบาทและลักษณะของผู้เล่าเรื่อง (Narrator)

1. แบกรับเชิญเป็นตัวแสดงเอกของเรื่อง

เนื่องจากผู้เล่าในรายการเขียน ประกอบด้วยแบกรับเชิญ และตัวพิธีกรเองที่ต้องมีบทบาทในฐานะผู้เล่า ผู้วิจัยได้วิเคราะห์บทบาททั้งสองบุคคล ในแง่ความสัมพันธ์กับเรื่องที่เล่า ซึ่งพบว่า ผู้เล่าเรื่องที่เป็นแบกรับเชิญในรายการและเป็นผู้ที่ประสบเหตุการณ์ด้วยตัวเองในเรื่องที่ถูกเล่า ช่วยสร้างความน่าสนใจให้รายการในแง่ความสมจริงของเรื่อง ทั้งเนื้อหาและความตื่นเต้น ที่สำคัญเป็นสิ่งที่สนับสนุนและยืนยันถึงข้อคิดและข้อเตือนใจที่ทางรายการต้องการนำเสนอ กล่าวคือพิธีกรได้ใช้ผู้เล่าเรื่องหรือแบกรับเชิญเป็นตัวอย่างของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งสองคล้องกับภาษิตคำสอนที่ว่า “สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น” ที่เน้นถึงการจะเชื่อสิ่งใดอย่าหลงเชื่อหากไม่ได้เห็นหรือสัมผัสด้วยตัวเอง ดังนั้นการที่ผู้ประสบเหตุด้วยตนเอง มาพูดหรือบอกเตือนย่อมน่าเชื่อถือมากกว่า

“ถ้าเราคิดว่าเราไม่ผิด เราไม่ได้ไปทำอะไรใครจะไม่มีใครมาทำอะไรเรา มันไม่ถูกเสมอไป นี้ อยู่เฉยๆ อย่างคุณยุทธนาขังโคนเลย” (ดอนคัตเตอร์กริดหน้า-ยุทธนา)

“ที่คุณนั่งมานั่งคุยกันในวันนี้ เธอเป็นเหมือนอาจารย์ของเราครับ หลายสิ่งหลายอย่างสอน อะไรในชีวิตเรามากมายทีเดียว บางครั้งเราพูดอะไรกับเด็กๆ เราก็ไม่คิดว่าเด็กๆ จะคิด และนี่ เป็นตัวอย่างของเด็กที่คิด” (ดอนกินยาม่าตัวตาย-อรุโณทัย)

“อย่าประมาท จะทำอะไรก็ตามอย่างที่คุณศีกดาได้เตือนไว้แล้ว จะไปไหนจะทำอะไรก็ตาม จะต้องระวังตัวซักหน่อย” (ดอนแท็กซ์ซิงทรัพย์-ศีกดา)

ซึ่งนอกจากแกรับเชิญจะมีบทบาทช่วยให้ข้อคิดน่าเชื่อถือ แกรับเชิญยังเป็นเสมือนร่างทรงของรายการในการพูดถ่ายทอดข้อคิด ข้อเตือนใจ ซึ่งจะเห็นจากรายการทุกครั้งพิธีกรจะขออนุญาตถามให้เหมือนๆ กันว่า “คิดว่าได้อะไรจากเรื่องนี้” “มีอะไรจะฝากท่านผู้ชมบ้าง”

2. ความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เล่า

แกรับเชิญจะเป็นผู้เล่าที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นสูง โดยเป็นผู้ประสบกับเหตุการณ์ด้วยตัวเอง อย่างไรก็ดี ในบางช่วงของเหตุการณ์ ผู้เล่าได้ถ่ายทอดเรื่องราวจากการที่ได้ยินจากผู้อื่น หรือจากมุมมองของผู้อื่น เช่นผู้ที่ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ หรือคนใกล้ชิด ซึ่งมักจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผู้เล่าไม่ได้สติ โดยการถ่ายทอดเรื่องราวในลักษณะดังกล่าวเกิดถูกนำเสนอในสองลักษณะ คือ ถ่ายทอดผ่านตัวแกรับเชิญ ในทำนองว่า “เขาเล่าให้ฟังว่า” และการถ่ายทอดผ่านผู้เห็นเหตุการณ์โดยตรง โดยการสัมภาษณ์และนำมาเสนอประกอบเนื้อหา ซึ่งในลักษณะแรกพบว่าปรากฏในเรื่องราวที่ผู้เล่าหมดสติไปในขณะเหตุการณ์นั้นๆ

“คุณพ่อมาเล่าให้ฟังตอนหลังว่า คนขับแท็กซี่เล่าให้ฟังว่า มันจะขับลากตุ๊กไป แท็กซี่อีกคันเขามาตบกระโปรงหลังเรียก เฮ้ย คนจะตกจะไปได้ไง เขาก็เลยเอาปืนมาชู”

“เด็กที่เขาพาไปส่งโรงพยาบาลบอกว่า ตอนนั้นตุ๊กหายใจแผ่วมาก เรียกพี่ๆ ไม่ได้ยินแล้ว) (ดอนแท็กซ์ซิงทรัพย์-ศีกดา)

“เพื่อนบอกว่าตอนนั้นตัวผมช็อคมาก

“ตอนนั้นผมไม่รู้ เพื่อนเล่าว่า เขาถามว่าคุณมีเงินมาวางไหม หมิ่นหนึ่ง”

(ดอนคัตเตอร์กริดหน้า-ยุทธนา)

แต่ในบางครั้ง ทางรายการได้เชิญหรือไปสัมภาษณ์ผู้ร่วมเห็นเหตุการณ์มาประกอบเพื่อสร้างความน่าสนใจในการนำเสนอ คล้ายกับเป็นการเปลี่ยนมุมมองหรือมุมมองในการนำเสนอ และทำให้

น่าเชื่อถือมากขึ้น ดังเช่นในตอนหมักด-สนม ทางรายการได้เชิญเพื่อนคุณสนมที่ร่วมออกป่า และได้เห็นเหตุการณ์ช่วงที่หมักทำร้ายคุณสนมมาเล่าให้ฟังถึงภาพที่เห็นตอนคุณสนมต่อสู้กับหมัก หรือในตอนที่กินยาม่าตัวตาย-อรุโณทัย ทางรายการได้สัมภาษณ์มารดาคุณอรุโณทัยถึงความรู้สึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถือได้ว่ามารดาเป็นตัวละครสำคัญอีกตัวหนึ่งของเรื่อง เนื่องจากมีผลต่อการตัดสินใจฆ่าตัวตายของคุณอรุโณทัย และในตอนเรือชนเสาสะพาน เพื่อนคุณขุวดีได้ให้สัมภาษณ์ถึงสภาพของคุณขุวดีในระหว่างพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล

3. ลักษณะของผู้เล่าที่ปรากฏในรายการ

พบลักษณะของผู้เล่าที่ปรากฏในรายการในหลากหลายรูปแบบ สำหรับผู้เล่าที่เป็นแขกรับเชิญบางคนก็แสดงออกถึงอารมณ์ที่คล้อยตามเรื่องที่เล่า เช่นคุณราตรีที่เล่าเรื่องอย่างตื่นเต้น สนุกสนาน (ตอนเฉียดถูกข่มขืน-ราตรี) คุณอรุโณทัยที่เล่าเรื่องด้วยความเศร้า น้ำตานองหน้า (ตอนกินยาม่าตัวตาย-อรุโณทัย) แต่ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทั้งสองท่านเป็นคารานักแสดง ดังนั้นการเล่าจึงอาจสามารถแสดงออกถึงอารมณ์ให้เข้ากับเรื่องได้ง่าย ในขณะที่ผู้เล่าอื่นๆ มักจะเล่าเรื่องในลักษณะการรายงานตามข้อเท็จจริงที่ตนประสบมา

สำหรับพิธีกรซึ่งรับบทบาทเป็นผู้เล่าเช่นกัน พบว่า ลักษณะที่แสดงออกจะดูเป็นบุคคลที่มีเหตุผล วิเคราะห์สิ่งต่างๆ ด้วยเหตุผล ดังจะเห็นจากเนื้อหาที่ถ่ายทอดในช่วงที่พิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้เล่า มักจะเน้นไปที่ข้อคิด ข้อเตือนใจ ทำให้ดูแล้วกลายเป็นผู้ใหญ่ที่ชอบสั่งสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตอนจบรายการ ที่พิธีกรจะจบด้วยข้อสรุป ข้อเตือนใจทุกครั้ง ดังตัวอย่างที่ได้ชี้ให้เห็นในประเด็นรูปแบบความสัมพันธ์ของผู้ร่วมรายการเมื่อพิธีกรเป็นผู้เล่า

4. ความรอบรู้และน่าเชื่อถือของผู้เล่า

ทั้งแขกรับเชิญและพิธีกรต่างรู้ถึงเรื่องราวว่าจะดำเนินอย่างไร จบอย่างไร โดยเฉพาะแขกรับเชิญที่เป็นผู้ประสบเหตุการณ์เอง ดังนั้นเรื่องราวที่ถูกนำเสนอจึงมีความน่าเชื่อถือซึ่งส่งผลให้ผู้เล่าที่น่าเชื่อถือ เป็นผู้รู้จริงเห็นจริงเพราะเจอมาด้วยตัว อย่างไรก็ตามพบว่าในบางครั้งบางเหตุการณ์ที่มีตัวละครอื่นเช่นคนร้าย ทั้งแขกรับเชิญและพิธีกรก็ไม่สามารถรู้ถึงจิตใจของคนร้าย การถ่ายทอดออกมาจึงเป็นเพียงการสันนิษฐาน

“เมื่อสักครู่นี้เรามาคุยกันว่าน้ำมันหมด และเขาก็ขยับเสื่อ ทีนี้เสื่อในที่นี้ที่มาขยับหรือไปเปิดกระโปรงหลังรถ สำหรับผม ผมสันนิษฐานว่าเป็นสองกรณีคือ กรณีที่หนึ่ง เขาไม่มีปืนอยู่ในรถ อาจจะอยู่หลังรถ กรณีที่สอง ปืนอาจจะอยู่แต่แม่กกาชินอาจไม่อยู่

“แต่ตอนนี้ตุ๊กไม่ทราบ แต่ตุ๊กคิดว่าช่วงนั้นที่ตุ๊กเห็นเขาต้องเอาปืนมาเหน็บ”

“ระหว่างที่นั่งแท็กซี่มาที่คุณจากวิภาวดี ตอนนั้นเขาคงมองกระจกหลัง แล้วเริ่มตำรวจตัวคุณ แล้วอาจจะค่อยๆ คิดหรือรวบรวมความคิดได้ว่าจะทำ”

(ตอนแท็กซี่ชิงทรัพย์-ตุ๊กตา)

“ผมก็ไม่ว่าเหมือนกันว่า ไอ้ที่ผมไปตะโกนไล่มัน ไปขย้ำให้มันยิงโมโหหรือเปล่า” (ตอนหมีกัด-สนม)

“คาดว่าเรือ ไปชนได้อย่างไร

“คิดว่าคนขับคงไม่มีสติสัมปชัญญะ และคงหนีก่อนที่จะเรือจะเข้าไปชน”

(ตอนเรือชนเสาสะพาน)

“หนูก็ไม่รู้ว่ามันคิดอะไรของมันอยู่ อยู่ดีๆ มันก็พูดว่า หนูไม่เอาแล้ว” (ตอนเฉียดถูกข่มขืน-ราตรี)

บทบาทและลักษณะของผู้ฟังการเล่า (Narratee)

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งวิเคราะห์บทบาทและลักษณะของผู้ฟังการเล่าเฉพาะผู้ฟังการเล่าเฉพาะผู้ฟังการเล่าในรายการคือ ตัวพิธีกรซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นคู่สนทนากับแขกรับเชิญซึ่งเป็นผู้เล่าเรื่อง พบว่าพิธีกรรายการโทรทัศน์เฉียดจ้อยอยู่ในแบบของผู้ฟังที่สมบูรณ์แบบ (Perfect listener) ตามแนวคิดของ Robert C. Allen ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ฟังที่พบในรายการประเภททอล์คโชว์ ที่พิธีกรจะทำหน้าที่เป็นผู้ฟังที่สนใจฟังเรื่องราวการพูดคุยของแขกรับเชิญอย่างกระตือรือร้น และเข้าใจ ตลอดจนมีการซักถามด้วยคำถามที่สนใจผู้ชมที่บ้าน อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นการซักถามอย่างกระตือรือร้นหรือการแสดงออกถึงความตื่นเต้นมีอารมณ์ร่วมกับสิ่งที่ฟัง ผู้วิจัยพบว่าบทบาทที่สำคัญของพิธีกรรายการโทรทัศน์เฉียดคือ การควบคุมเนื้อหารายการให้เป็นไปตามบทที่เตรียมไว้ กล่าวคือพิธีกรมีความสำคัญอย่างมากในการกำหนดการเล่าเรื่องของแขกรับเชิญว่า เนื้อหาตอนใดควรยึดออกไป ต้องเน้นเรื่องประเด็นไหน เนื้อหาตอนใดไม่ควรยื่นเยื่อ โดยการซักถามของพิธีกร ซึ่งในบางครั้งยังเป็นการช่วยเพิ่มความรู้สึกตื่นเต้นและสร้างอารมณ์ร่วมให้แก่คนดูและผู้เล่า ดังเช่นในตอนเฉียดถูกข่มขืน-ราตรี ซึ่งในขณะที่คุณราตรีเล่าถึงตอนที่เธออยู่กับคนร้ายสองต่อสอง โดยคนร้ายอีกคนได้หายไป พิธีกรเองได้พยายามเร่งให้คุณราตรีเล่าเรื่องโดยการถามอยู่ตลอดเวลา “แล้วยังไงต่อครับ” หรือในตอนคัตเตอร์กรี๊ดหน้า-ยุทธนา ทางพิธีกรต้องการให้คุณยุทธนาพูดถึงคัตเตอร์เพื่อแสดงตัวอย่างคัตเตอร์ที่เตรียมไว้

“ไม่หรืออะไรก็ไม่รู้

“แล้วจริงๆ เป็นอะไร (รีบซักต่อทันที)

“มันเป็นคัตเตอร์

“มันเป็นคัตเตอร์อย่างนี้ครับ” (แสดงตัวอย่างมีดที่เตรียมไว้ให้คนดูทางบ้านเห็น)

หรือในตอนแท็กชิ่งชิงทรัพย์ คุณศุภิตาเล่าค่อนข้างรวบรัด โดยเมื่อเล่าถึงตอนที่พยายามหนีจากกรแท็กชิ่ง พิธีกรก็รีบขัดจังหวะ โดยถามถึงความรู้สึกว่าเป็นอย่างไร

เช่นเดียวกับคุณราตรีที่เล่าอย่างค่อนข้างเร็ว จนพิธีกรต้องรีบขัดด้วยการถามว่า

“เคี้ยวๆ ผมขอตรงนี้ก่อน วันนั้นแต่งตัวอย่างไร”

และเมื่อบางครั้งแบกรับเชิญให้ความสำคัญกับประเด็นใดมากเกินไป ทางพิธีกรก็ต้องตัดบท เช่นในตอนเนียดตายรดควา-นัย สุขสกุล คุณนัยค่อนข้างเน้นถึงเรื่องการให้ความช่วยเหลือของชาวบ้าน จนคุณ ไตรภพถามต่างๆ ที่คุณนัยยังพูดไม่ทันจบ

“ปัจจุบันยังขับรถเร็วอยู่หรือเปล่า”

เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปและข้อคิดที่ได้จากเหตุการณ์

ลักษณะที่เด่นชัดอีกประการของพิธีกรคือ มักทำตัวเหมือนผู้ฟังที่เป็นผู้ใหญ่ที่ให้คำตักเตือนผู้เล่า โดยคล้ายกับผู้เล่ามาเล่าให้ฟังถึงความผิดพลาดที่ตนทำไป และพิธีกรในฐานะผู้รับฟังก็ให้คำตักเตือน แนะนำ

“เรื่องทั้งหมดนี้เกิดขึ้นเพราะความประมาทของเราหรือเปล่า

“ผมคิดว่าความชวยมากกว่า

“ที่นี้การขับรถเร็วสำหรับคุณถือว่า ประมาทไหม

“เออ ความช้ามากกว่า บวกประมาทด้วย

“นั่นละครับ เรียกว่าความประมาท ที่ผมเรียกว่าประมาท เพราะฉะนั้นที่คุณบอกว่าเคี้ยวนี้คุณไม่ขับรถเร็วแล้ว ก็ถือว่าคุณไม่ประมาทแล้ว เพราะถ้าเกิดขับรถเร็วต่อให้มีสติขนาดไหน เชื่อเถอะยัง ใจก็เอาไม่อยู่ เพราะที่คุณเล่ามา คุณก็มีสติ คุณก็เอาไม่อยู่”

(ตอนเนียดตายรดควา-นัย สุขสกุล)

“รู้ใช่ไหมว่า แม่เสียใจเพราะอะไร เพราะเราไม่เชื่อฟังเขา

“แต่เวลาผู้ใหญ่ที่รู้อะไรแล้วมาบอกเรา เราดันไม่เชื่อ ถามจริงๆ เสียใจบ้างไหม

“แต่เราก็ผิดด้วยเหมือนกัน ผิดตรงที่เราอยู่ผิดสถานที่ผิดเวลา ผิดคำสั่งสอน”

(ตอนคัตเตอร์กรีดหน้า-ยุทธนา)

“สองหนแล้วนะครับ หนแรกเกรงใจ หนที่สองเพราะเขาเติมน้ำมัน เราเลขไม่ลงจากรถ”
(น้ำเสียงออกตำหนิเล็กน้อย) (ตอนแท็กซีซึ่งทรัพย์-ศุกดา)

2. เวลา (Time)

พบว่า การลำดับเหตุการณ์ของเนื้อหารายการเสียด มีรูปแบบที่เหมือนกันในทุกตอนคือ มีการเริ่มต้นและจบท้ายเรียงลำดับดังนี้คือ

1. บทนำ เป็นช่วงเปิดรายการด้วยเนื้อหาที่จะเชื่อมโยงนำผู้ชมเข้าสู่เรื่องราวที่จะนำเสนอในแต่ละตอน ซึ่งมักจะเป็นประเด็นหลักที่พิธีกรต้องการจะสื่อ

2. การแนะนำประวัติแบกรับเชิญ จะแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ การแนะนำประวัติโดยย่อโดยพิธีกรในช่วงต่อกับบทนำ และการพูดคุยกับผู้แบกรับเชิญเพิ่มเติม หลังจากเปิดตัวแบกรับเชิญหลังการพักโฆษณาแรก ในเรื่องต่างๆ ไปที่มักเกี่ยวข้องกับประเด็นเนื้อหาที่จะนำเสนอ เช่น ชีวิตการทำงาน ครอบครัว

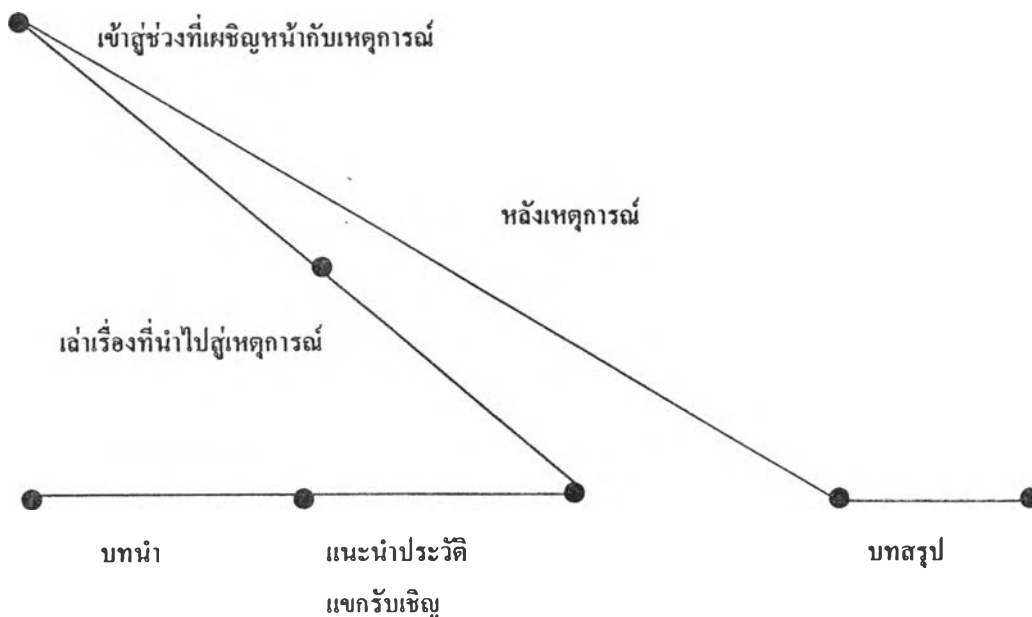
3. การเล่าถึงเรื่องราวที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ เป็นการเล่าย้อนหลังไปสู่จุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ “เสียด” ของผู้ร่วมรายการ ซึ่งบางเรื่องจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่สั้นในวันเดียว คือ ตอนเสียดขารถคว่า-นัย สุขสกุล ตอนหมักัด-สนม ตอนเรือชนเสาสะพาน ตอนเสียดถูกข่มขืน ตอนแท็กซีซึ่งทรัพย์-ศุกดา ตอนคัดเตอร์กริดหน้า-บุษนา หรือบางครั้งก็เป็นเรื่องในช่วงที่เกิดเหตุเป็นช่วงเวลาที่ยาวนานกว่าจะเกิดเหตุการณ์ เช่น เสียดบ้า-ชินินทร์ ตอนเสียดตายเพราะความสวย-สิรินภา และกินยาฆ่าตัวตาย-อรุโณทัย

4. ช่วงเสียดกับเหตุการณ์ หรือช่วง “เสียด” นับเป็นช่วงไคลแมกซ์ของเรื่อง (Climax) เป็นช่วงที่เนื้อหาที่แบกรับเชิญต้องเสียดหน้ากับเหตุการณ์ภาวะความเป็นความตาย หรือต่อสู้กับคนร้าย

5. ช่วงหลังเหตุการณ์ เป็นการเล่าถึงช่วงของหลังเกิดเหตุ ไม่ว่าจะเป็นผลที่เกิดขึ้น การรักษาพยาบาล ตลอดจนข้อคิดที่ผู้ร่วมรายการได้จากเหตุการณ์ ตลอดจนการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่นำไปสู่เหตุการณ์ในความคิดของผู้ร่วมรายการ และการฝากข้อคิด ข้อเตือนใจไปยังผู้ชม

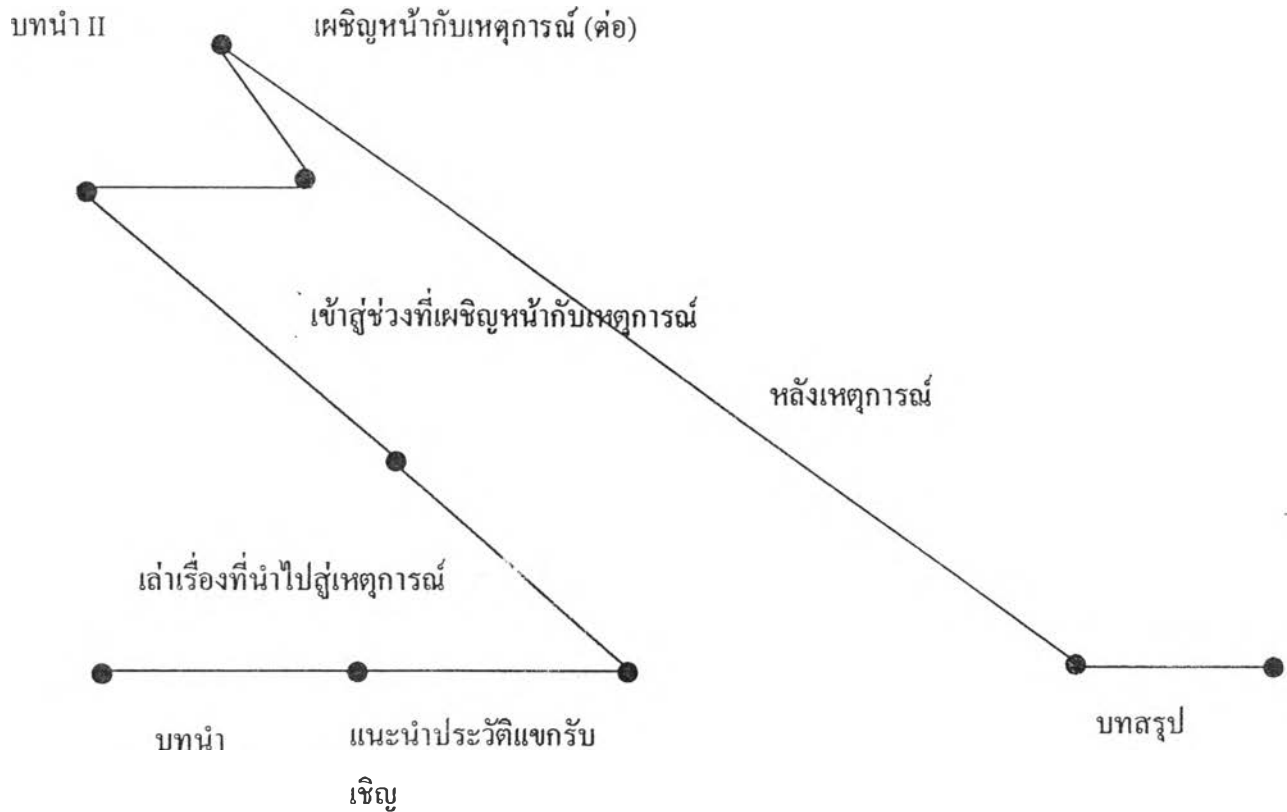
6. บทสรุป โดยพิธีกรจะทำการสรุปข้อคิด ข้อเตือนใจให้แก่ผู้ชม

ทั้งนี้เนื้อหาทั้ง 9 ตอนที่น่าวิเคราะห์ล้วนมีการลำดับเหตุการณ์ที่เหมือนกัน จะมีความแตกต่างกันบ้างในเนื้อหาซึ่งมีความยาวในการออกอากาศสองตอนจบ โดยสามารถนำมาเสนอเป็นแผนภาพโครงสร้างของเนื้อหาได้ดังนี้คือ

(แผนภาพโครงสร้างการเล่าเรื่องของเนื้อหารายการเนียด ตอนเนียดตาย-นัย สุขสกุล, เรือชนเสาสะพาน, คัตเตอร์กรีดหน้า-ยุทธนา, หมีกัด-สนม, กินยาม่าตัวตาย-อรุณทัย, เนียดตายเพราะความสวย-ศรีนภา, เนียดบ้า-ชนินทร์)

แผนภาพโครงสร้างการเล่าเรื่องของเนื้อหารายการเช็ค ตอนเช็คตาย-ตุ๊กตา และเช็คถูกข่มขืน-ราตรีวิทวัส

จากแผนภาพการเล่าเรื่องของรายการทั้งแบบออกอากาศตอนเดียวจบ และสองตอนจบ แสดงให้เห็นว่า โครงสร้างการเล่าเรื่องของรายการเช็ค ได้ถูกกำหนดไว้ตายตัวในแง่การลำดับเหตุการณ์ว่าจะต้องเริ่มจากการแนะนำประวัติของแขกรับเชิญ จากนั้นจึงเป็นการเล่าย้อนเหตุการณ์ถึงจุดเริ่มต้นที่น่าไปสู่เหตุการณ์ และเรื่องก็จะดำเนินไปสู่จุดไคลแมกซ์ คือการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ของแขกรับเชิญ หรือที่เรียกว่า ช่วง “เช็ค” และจากนั้นเหตุการณ์ก็จะคลี่คลายลงไปสู่ช่วงหลังเหตุการณ์ ซึ่งจะเป็นช่วงของผลที่เกิดขึ้น ข้อคิด การวิเคราะห์ถึงสาเหตุในมุมมองของแขกรับเชิญ จากนั้นพิธีกรก็จะสรุปข้อคิด ข้อเตือนใจ อีกครั้ง อย่างไรก็ตาม ในแง่ของการจัดสรรเวลาในการนำเสนอเนื้อหาแต่ละช่วงพบว่า มีความแตกต่างบ้างเล็กน้อย แต่สำหรับช่วงเนื้อหาที่ทางรายการให้เวลามากที่สุดคือ ช่วงการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ หรือช่วงเช็ค ซึ่งเป็นจุดไคลแมกซ์ ของเรื่อง ยกเว้นตอนกินยาฆ่าตัวตาย-อรุโณทัย ที่เนื้อหาช่วงที่ยาวที่สุดกลับเป็นช่วงการแนะนำประวัติของแขกรับเชิญ ทั้งนี้อาจเนื่องจากเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจที่เกิดจากการเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็กที่สะสมมาเป็นเวลานาน ดังนั้นเรื่องราวความเป็นมา

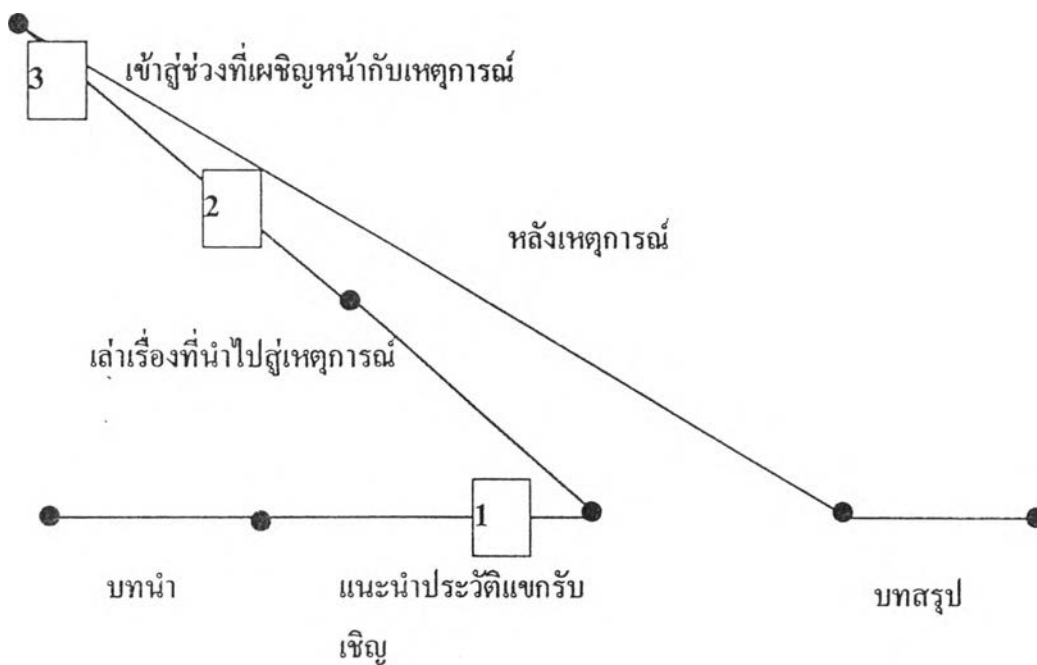
ของแขกรับเชิญจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยบอกถึงที่มาที่ไปของเหตุการณ์ ดังจะเห็นจากคำพูดของพิธีกรที่กล่าวว่า จะต้องใช้เวลากับเนื้อหาช่วงดังกล่าวมากเป็นพิเศษ

“ที่นี้เรื่องนี้เป็นเรื่องของจิตใจลึกๆ ของเธอ ในตอนต้นเราจึงต้องคุยกันก่อนว่าทำไมถึงเกิดเช่นนั้น ก็คงต้องคุยกันชนิดที่ว่าลึกจริงๆ”

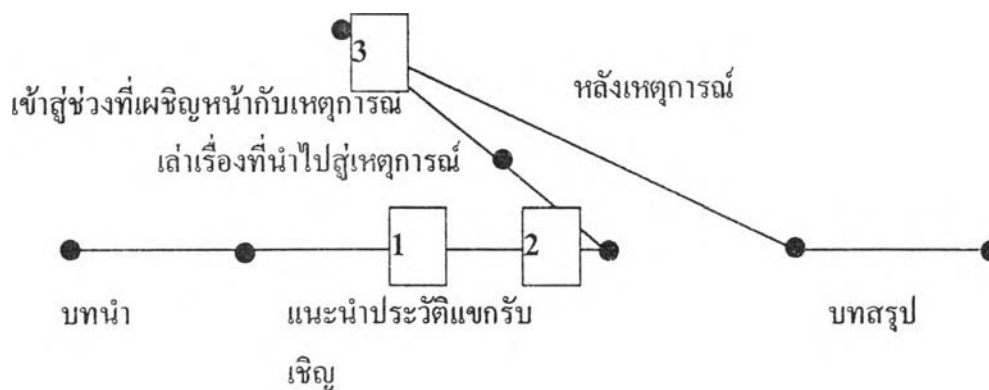
ส่วนการให้เวลาแก่นี้อาหาในช่วงอื่นๆ นั้น ที่รองลงมาจะเป็นช่วงของหลังเหตุการณ์ และการเล่าเรื่องที่นำไปสู่เหตุการณ์ ส่วนเนื้อหาช่วงที่เวลาน้อยที่สุดจะอยู่ในกลุ่มของการแนะนำประวัติแขกรับเชิญ บทสรุปและบทนำ สำหรับเนื้อหาประเภทที่ออกอากาศสองตอนจบ พบว่าเป็นเนื้อหาประเภทที่มีการเผชิญหน้าระหว่างคนร้ายกับแขกรับเชิญแบบตัวต่อตัว คือ ตอนแท็กซี่ชิงทรัพย์-ตุ๊กตา และตอนเฉียดถูกข่มขืน-ราตรี นอกจากนี้ จะสังเกตเห็นว่าช่วงเผชิญหน้ากับเหตุการณ์หรือ ช่วงเฉียดของเนื้อหาทั้งสองตอน จะมีการตอบโต้ระหว่างตัวละครทั้งสอง คือคนร้ายและแขกรับเชิญ และเป็นช่วงเวลาที่มียุทธศาสตร์ที่ยาวนานกว่าการเกิดเหตุการณ์ประเภทอื่นๆ เช่นอุบัติเหตุ ซึ่งการที่ช่วงการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์มีช่วงเวลาที่ยาวนานนี้เอง ทำให้มีจุดเริ่มต้นหรือจุดไคลแมกซ์ที่มากกว่าหนึ่งครั้ง และทางรายการได้ใช้จุดนี้เองในการยึดความสนใจของคนดูให้ติดตามได้ยาวนานขึ้น เพราะต้องคอยลุ้นว่าจะมีอะไรตื่นเต้นอีก เนื้อหาจึงสามารถยึดออกอากาศเป็นสองตอนได้ โดยใช้หลักของการกำหนดช่วงเวลาในการพักโฆษณาให้เนื้อหาตอนแรกจบในช่วงของการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ซึ่งคนดูกำลังตื่นเต้นและติดตาม เพื่อค้างความรู้สึกของคนดูไว้ให้อยากติดตามตอนต่อไปในสัปดาห์หน้า ซึ่งจากเนื้อหาทั้งสองตอนถึงแม้จะออกอากาศความยาวสองตอน แต่จะเห็นว่าช่วงเวลาที่เพิ่มมาคือ เฉพาะช่วงเวลาของการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ หรือช่วงเฉียด ส่วนเนื้อหาในช่วงอื่นๆ ยังคงอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับเนื้อหาที่ออกอากาศตอนเดียวจบ

3. การกำหนดช่วงเวลา (Schedule)

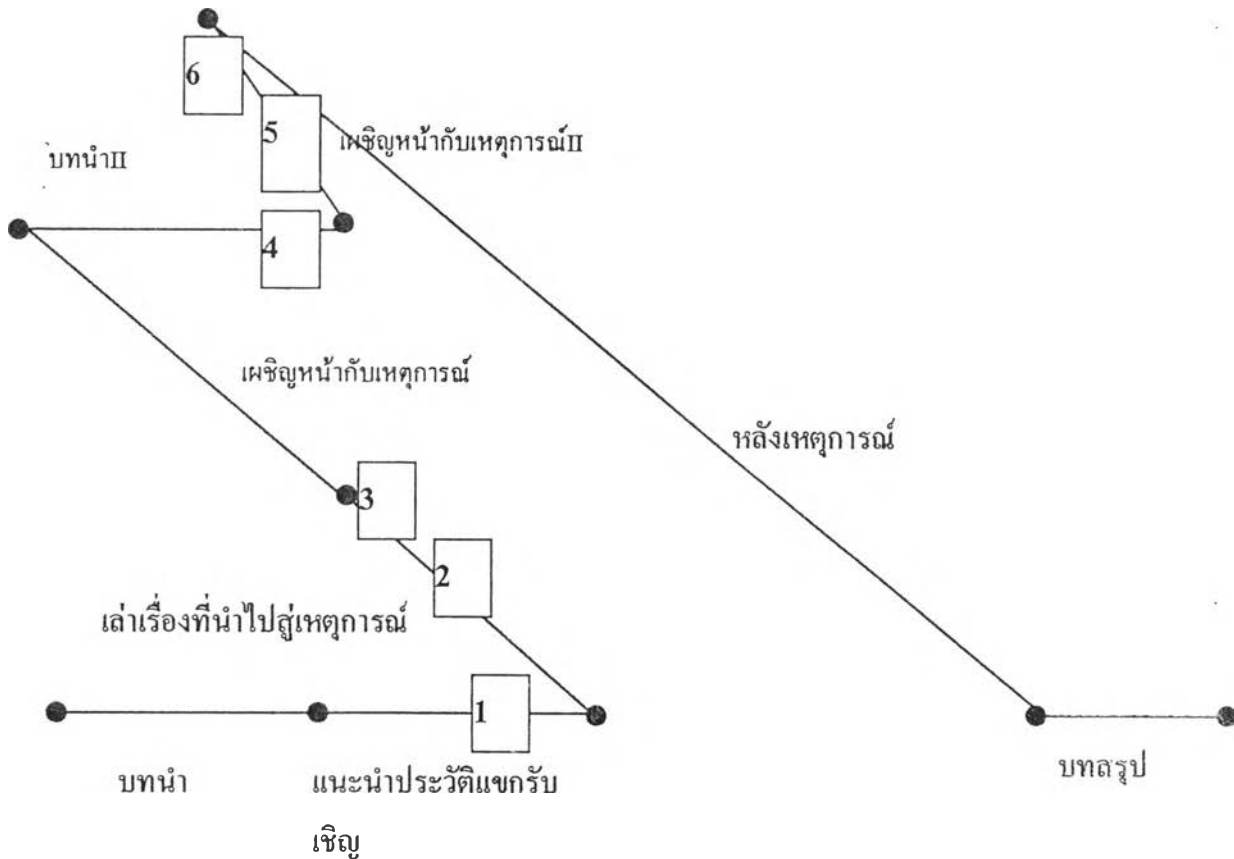
การกำหนดช่วงเวลาในการพักโฆษณาเพื่อสร้างความน่าสนใจในการเล่าเรื่อง พบว่ารายการโทรทัศน์เฉียดทั้ง 9 ตอน ในแต่ละตอนจะมีการพักโฆษณาทั้งสิ้น 3 ครั้ง และในตอนที่ความยาวสองตอนจบคือ แท็กซี่ชิงทรัพย์-ตุ๊กตา และตอนเฉียดถูกข่มขืน-ราตรี จะมีการพักโฆษณาทั้งสิ้น 6 ครั้ง โดยเนื้อหารายการที่มีความยาวตอนเดียวจบ คือ ตอนเฉียดดาจรดคว่ำ-นัย สุขสกุล, เรือชนเสาสะพาน, คัดเตอร์กรีดหน้า-ยุทธนา, หมักด-สนม, เฉียดตายเพราะความสวย, เฉียดบ้า-ชนินทร์ ซึ่งมีรูปแบบการพักโฆษณาดังนี้คือ

สำหรับตอนกินยาฆ่าตัวตาย-อรุโณทัย มีความแตกต่างคือ

แผนภาพการกำหนดช่วงเวลาพักโฆษณาของรายการเถี่ยคตอน แท็กซีซิงทรัพย์-คู้กตา และ ตอนเถี่ยคตอกลุ่มขิ่น-ราตรี

จากแผนภาพดังกล่าว จะเห็นว่าการกำหนดช่วงเวลาการพักโฆษณาของเนื้อหาที่ออกอากาศตอนเดียวจบ โดยรวมจะมีการพักโฆษณาที่เหมือนกันคือ 3 ครั้ง และทุกครั้งจะมีการพักโฆษณาในช่วงของเนื้อหาที่เหมือนกันหมดคือ พักโฆษณาครั้งที่หนึ่งก่อนเปิดตัวแครงรับเชิญ ซึ่งเป็นช่วงหลังการแนะนำประวัติความเป็นมาของแครงรับเชิญ จากนั้นเมื่อหลังพักโฆษณาก็จะเป็นการเปิดตัวแครงรับเชิญพร้อมพูดคุยเพิ่มเติมถึงความเป็นมาต่อ จากนั้นจะพักโฆษณาครั้งที่สอง ระหว่างการเฉลิญหน้ากับเหตุการณ และพักโฆษณาครั้งที่สาม เมื่อเหตุการณสิ้นสุดลง ซึ่งหมายถึงแครงรับเชิญได้ผ่านพ้นช่วงนาทีเถี่ยคตอ ไม่ว่าจะเป็นการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น หรือหลุดพ้นจากเงื้อมมือของคนร้าย ซึ่งถึงแม้เนื้อหาตอนกินขามาตัวตาย-อรุโณทัย ที่เป็นรายการตอนเดียวที่แตกต่างกับรายการตอนอื่นๆ คือพักโฆษณาครั้งที่สองจะมีขิ่นหลังจากการพูดคุยในเรื่องประวัติความเป็นมาของผู้ร่วมรายการ ก่อนที่จะเล่าเรื่องที่น่าไปสู่เหตุการณ แต่จะเห็นว่าการกำหนดช่วงเวลาการพักโฆษณาในครั้งที่หนึ่ง และครั้งที่สาม ไม่มี

ความแตกต่างกับรายการตอนอื่นๆ แต่อย่างใด คือครั้งที่หนึ่งมีก่อนการเปิดตัวแฮกรับเชิญ และครั้งที่สามมีเมื่อการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์สิ้นสุดลง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในแง่ของเวลาที่จะใช้ในแต่ละช่วงก่อนการพักโฆษณา จะเห็นว่า อยู่ในช่วงเวลาใกล้เคียงกันระหว่างโฆษณาครั้งที่หนึ่ง สอง และสาม แต่การที่มีความแตกต่างในช่วงเนื้อหาที่พักโฆษณาก็เนื่องจากในตอนกินขาม่าตัวตายๆ นั้น ได้ใช้เวลาในช่วงการแนะนำประวัติแฮกรับเชิญมากที่สุด ทำให้เวลาที่ใช้ในเนื้อหาช่วงดังกล่าวยาวกว่ารายการตอนอื่นๆ ซึ่งเมื่อเทียบในระยะเวลาเดียวกันกับเนื้อหาตอนอื่นๆ การเล่าเรื่องได้ดำเนินถึงเนื้อหาในช่วงการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์แล้วนั่นเอง

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาในแง่โครงสร้างการเล่าเรื่องทั้งหมดจะเห็นว่า การพักโฆษณาทั้งสามครั้ง ล้วนเกิดขึ้นก่อน ระหว่าง และหลังช่วงเนื้อหาของเหตุการณ์ที่น่าเสนอ กล่าวคือ โครงสร้างการเล่าเรื่องทั้งหมดของรายการเฉียด เป็นรูปแบบของการเล่าเรื่องซ้อนเล่าเรื่อง คือพิธีกรจะทำหน้าที่ดำเนินรายการโดยรวมคือ เปิด สนทนากับแฮกรับเชิญ และปิด แต่บุคคลที่ทำหน้าที่เล่าเรื่องเหตุการณ์เฉียดคือแฮกรับเชิญ ดังนั้นเมื่อพิจารณาในแง่นี้จะพบว่า โฆษณาครั้งที่หนึ่ง คือการโฆษณาก่อนที่จะเข้าสู่ช่วงเนื้อหา ส่วนโฆษณาครั้งที่สาม จะทำหน้าที่ปิดฉากความตื่นเต้นของเรื่องราวสำคัญ คือช่วงการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์นั่นเอง

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อหาของรายการซึ่งออกอากาศสองตอนจบ ซึ่งมีการพักโฆษณารวม 6 ครั้ง พบสิ่งที่เหมือนกันคือ การพักโฆษณาครั้งที่หนึ่งจะมีก่อนการเปิดตัวแฮกรับเชิญ ส่วนการพักโฆษณาในระหว่างรายการนั้น พบว่า จะอาศัยการกำหนดในเรื่องของการใช้เวลาในแต่ละช่วงของการพักเป็นสำคัญ ประกอบกับการเลือกจังหวะช่วงเนื้อหาที่กำลังตื่นเต้นเพื่อสร้างความน่าสนใจและติดตาม ทั้งนี้ดังที่ได้อภิปรายถึงเรื่องการใช้เวลาว่า เนื้อหาของรายการที่ออกอากาศสองตอนจบ นั้นพบว่าเวลาที่เพิ่มขึ้นนั้นจะอยู่ในช่วงของการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์เป็นสำคัญ ดังนั้นการพักโฆษณาในครั้งที่สอง สาม สี่ ห้า และหก จึงล้วนแต่อยู่ระหว่างช่วงของเนื้อหาดังกล่าวทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพักโฆษณาครั้งสุดท้ายคือ ครั้งที่หก มิได้จบลงที่การสิ้นสุดของเหตุการณ์เฉียด หากแต่ยังอยู่ในช่วงของการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ ซึ่งต่างจากเนื้อหาประเภทตอนเดียวจบ

นอกจากนี้ จากการพักโฆษณาของรายการเฉียด จะพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงของเรื่องราวเฉียดนี้เอง แสดงให้เห็นว่าทางรายการเชื่อว่า เนื้อหาในช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่น่าสนใจมากกว่าช่วงอื่นๆ ของรายการ ซึ่งจะสามารถสร้างความน่าติดตามให้แก่คนดูได้ด้วยการพักโฆษณาในช่วงกล่าว